

Geny ogłoszeń
za wiersz milime-
trowy przed 1złoty
w tekście 50 gr. za
tekstem 40 gr. Ogło-
szenia tabelarycz-
ne 50 proc., a swia-
teczne 25 proc. dro-
żej. Drobne ogło-
szenia po 10 groszy
Dla poszukujących
pracy 5 gr. za wy-
raz. Najmniej 1 zł.
za zastrzeżenie miejsca
dolicza się 20%.

EXPRES ZAGŁĘB

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.

Prenumerata wy-
nosi miesięcznie

zł. 2.—

Adres Redakcji, Ad-
ministracji i Dru-
karni: Sosnowiec,
ul. Teatralna 1a
Telefon Redakcji
Administracji
Karni 19-60

44.247

KRAKÓW
Biblioteka Jagiellońska
Św. Anny 12

ODDZIAŁY:

KIELCE, ul. Wspólna 12, tel. 13-78; BĘDZIN, Małachowskiego 74; DĄBROWA, ul. 3-go Maja 14 i Kio.
(róg Narutowicza); ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. 97; CZELĄDZ, Miłowińska Nr. 5. GRODZIEC, ulica Legjo.

Zdemaskowana robota Trockiego w ruchu rewolucyjnym w Belgii

BRUKSELA, 21. 9. PAT. Agencja Belga donosi, że podczas rewizji wykryto dokumenty, stwierdzające łączność rewolucyjnego ruchu socjalistycznego z trockistami.

Znaleziono mianowicie korespondencję z Trockim, dotyczącą utworzenia IV-ej międzynarodówki pod kierownictwem Trockiego.

Trocki udzielał wskazówek w sprawie wybuchu zbrojnego powstania, podkreślając konieczność uzbrojenia milicji robotniczej.

BRUKSELA, 21. 9. PAT. W związku z aferą zakupu broni dla rzą-

du madryckiego, dokonywanego przez kapitana Huesca, wdrożono energiczne dochodzenia, które doprowadziły do wykrycia dużej ilości broni ręcznej, o-

raz dokumentów, dotyczących dostaw i wysyłki zagranicę wszelkiego rodzaju karabinów maszynowych, samochodów pancernych, bomb i samolotów.

Katastrofa lotnicza pod Łuckiem Zginęli szef pilotażu i instruktor P. W. lotniczego

LUCK, 22. 9. Wczoraj o godz. 11 na polach wsi Bajów koło Łucka spadł samolot RWD. 8. pilotowany przez szefa pilotażu P. W. lotniczego Mieczysława Czerniaka i instruktora Jana Jarzęłowskiego.

Podczas lotu treningowego samolot wpadł w korkociąg, z którego pilot nie zdążył go wyprowadzić. Obaj lotnicy ponieśli śmierć na miejscu. Samolot uległ zniszczeniu.

Zdeklarowany samobójca powiesił się na płocie kolejowym

CHORZÓW, 21. 9. W nocy z niedzieli na poniedziałek popełnił samobójstwo przez powieszenie się na pasku na płocie obok toru kolejowego w Świętochłowicach obywatel włoski Jan Cappelletti, lat 24, zam. w Świętochłowicach.

Cappelletti w ciągu ostatniego ro-

ku już cztero-krotnie usiłował pozbawić się życia, raz rzucił się do studni, drugi raz do stawu, trzeci raz połknął igły, wreszcie czwarty raz przeciął sobie żyły — jednakże za każdym razem zdołano go uratować.

Powodem samobójstwa był rozstrój nerwowy.

„LWY ALCAZARU“ WALCZĄ JESZCZE

Śmiertelna walka na ruinach zamczyska

BURGOS, 21. 9. Wbrew twierdzeniom rządu madryckiego pozostałe przy życiu resztki bohaterskiej obrony Alcazaru trzymają się nadal w niezniszczonych jeszcze sklepianach fortecy.

Gen. Mola oświadczył przedstawicielom prasy, że ogromne mury i skały Alcazaru mogą być zniszczone tylko wtedy, gdy całe miasto Toledo wysadzzone zostanie w powietrze. General jest przekonany, że obrońcy Alcazaru wytrzymają do chwili nadejścia ugrupowanej od tyłu tygodni pomocy

PARYŻ, 21. 9. Havas donosi z Toledo: Przez cały dzień artyleria rządowa ostrzeliwała ruiny Alcazaru oraz siedzibę b. gubernatorstwa wojskowego, którą powstańcy zajęli wczoraj pod czas bohaterskiego wypadu.

„Milicjanci ludowi“ z sikawkami posunęli się pod osłoną ognia aż do samego budynku gubernatorstwa wojskowego, lecz w tej samej chwili powstańcy, po krótkim kontrataku odebrali im węże gumowe i zaczęli polewać benzyną pozycję wojsk rządowych.

Dowódca wojsk rządowych, gen.

Asceniso, który przybył w nocy do Toledo, wezwał strażaków, którym rozkazał polewać stanowiska powstańców benzyną za pomocą węzów gumowych.

Powstańcy raz jeszcze odbili atak, ponosząc ciężkie straty. Walka trwa przy nieustannych wybuchach granatów i naboju dynamitowych. Wojska rządowe zmusiły powstańców do ustąpienia z pięter gmachu, lecz ci obsadzili sutereny i ogniem karabinów maszynowych zmusili wojska rządowe do odwrotu na wczorajsze stanowiska.

Po intensywnym bombardowaniu powstańców przez ciężkie działa obrony przetrwali ogień. Specjalne oddziały „dynamitardów“ wrzuciły do gmachu 10 naboju dynamitowych, wybuch jednak nie wyrządził większych szkód.

Wedle ostatnich doniesień obrońcy Alcazaru zaprzestali ognia, wojska rządowe zaś ostrzeliwiają z karabinów maszynowych wszystkie wyjścia z gmachu gubernatorstwa.

—0000—

Likwidacja stanu beztaryfowego na Śląsku

WARSZAWA, 21. 9. Minister Ciepki Społecznej Kościalski podpisał zarządzenie o nadaniu mocy praw sędziennie obowiązującej ramowej umowy zbiorowej, obejmującej ogólnie warunki pracy w przemyśle metalowym przetwórczym w górnośląskiej części województwa śląskiego.

Jednocześnie podpisane zostało obwieszczenie o zamiarze nadania tej umowie mocy powszechnie obowiązującej w przemyśle elektrycznym, chemicznym, drzewnym i papierniczym.

Urlop p. premiera

WARSZAWA, 22. 9. Pan prezes Rady Ministrów gen. Sławoj Skaldkowski rozpoczął wczoraj tygodniowy urlop wypoczynkowy.

P. premiera zastępuje wicepremier Eugeniusz Kwiatkowski.

Przed rozprawą f. szerszy zezwolen dewizowych

KATOWICE, 21. 9. PAT. Prokurator Sądu Okręgowego wniosła do sądu akt oskarżenia przeciwko Antoniemu Danielowi, obywatelowi angielskiemu nauczycielowi języka angielskiego w Katowicach i adwokatowi dr. Salomonowi Markowiczowi o występki fałszowania dokumentów (zezwolen dewizowych) z art. 187 k. k. Rozprawa odbędzie się za kilka tygodni. Daniel przebywa obecnie w więzieniu, dr. Markowicz odpowiadać będzie z wolnej stopy.

Włamanie

KATOWICE, 21. 9. Do biur spółki „Dworzec Węglowy“ w Bielsku dokonano włamania. Włamywacze rozpruli za pomocą t. zw. raka kasę ogniotrwałą, z której skradli 2.140 złotych.

Przepisy o ruchu na drogach muszą być przestrzegane

Okólnik pana premiera do wojewodów i starostów

WARSZAWA, 21. 9. PAT. Pan premier gen. Sławoj Skaldkowski podpisał okólnik do wojewodów i starostów, stwierdzający, iż wysiłki, mające na celu skłonienie ludności do przestrzegania przepisów o ruchu na drogach, nie dały dostatecznych wyników. Przede wszystkim wykroczeń do ruszają się woźnice pojazdów konnych, rowerzyści i poganiacze zwierząt przy czym większość tych wykroczeń wywołana jest lekceważeniem przepisów dotyczących właściwego korzystania z dróg.

Wpływ obecnego stanu rzeczy na ogólne bezpieczeństwo i porządek ruchu nie wymaga podkreślenia, zaś nie wypadek wojny, podnieconego nastroju i wzmożonego ruchu na drogach nieposzanowanie przepisów może mieć dale-

ko idące konsekwencje, zarówno dla używającego dróg, jak i dla spokoju i bezpieczeństwa ruchów wojsk.

W związku z tym dla skuteczniejszego wdrożenia ludności do przestrzegania przepisów o ruchu kołowym o-

okólnik poleca wydanie odpowiednich zarządzeń o baczne nadzorowanie ruchu na drogach. W wypadkach naruszenia przepisów, szczególnie gdy ich znajomość nie ulega wątpliwości, stosowane być mają surowe kary.

Znów tragiczny wypadek w kopalni śląskiej

Wczoraj o godz. 9.30 rano w podziemiach kopalni Giesche w Nikiszowcu zawałił się strop, w następstwie czego zwały węgla przysypały rębacza letniego Franciszka Sornecha. pochodzącego z Pszczyny.

Nieszczęśliwy robotnik doznał pęknięcia czaszki i poniósł śmierć na

miejsce, osiercając żonę i troje dzieci.

Zwłoki zabitego górnika wydobyto i odstawiono do kostnicy w szpitalu Spółki Brackiej w Mysłowicach.

Wypadek jest przedmiotem dochodzeń Okręgowego Urzędu Górniczego w Katowicach.

Klinkiernia w Gródkowie -- kuznia milionów brunatnych kostek na które czekają drogi Zagłębia i Polski całej

Specjalny reportaż „Expresu Zagłębia”

Niewielka wioska Gródków, połączona doskonałą szosą z Będzinem staje się coraz głośniejszą. Kozgłosu na staję jej Klinkiernia Będzińskiego Powiatowego Związku Samorządowego, która pracując pełną parą dostarcza samorządom zagłębiowskim materiał uwalniony i względnie taniego pod budowę dróg i wszelkiego rodzaju arterii komunikacyjnych.

Szczególnie w obecnych warunkach kryzysowych rola, jaką odgrywa Klinkiernia w życiu gospodarczym Zagłębia jest doniosłego znaczenia.

Po przyłączeniu G. Śląska do Niemiec stan dróg w Zagłębiu pozostawał wiele życzenia odbijał się ujemnie na rozwoju komunikacyjnym między sąsiadującymi z sobą dzielnicami. Brak funduszy na kupno budulec w Niemczech czy Czechosłowacji, a na cześć na sprowadzenie go z odległych dzielnic Polski, stał się bodźcem do szukania wyjścia z impasu.

Zainicjowanie przez b. ministerstwo robót publicznych próby stosowania nawierzchni klinkierowej przy budowie dróg, nasunęło myśl wydziałowi Powiatowemu w Będzinie budowy

własnej klinkierni w Gródkowie, która już w 1932 roku stanęła

kosztem 2 i pół miliona złotych

Klinkiernia gródkowska, wyposażona w najnowsze zdobycze techniczne jest lepiej urządzona od państwowej klinkierni w Izbiicy (lubelskie), czy też prywatnej klinkierni w Warszawie.

Fabryka jest całkowicie zelektryfikowana i pracuje bez żadnych pomocniczych silników.

Klinkiernia zajęła teren po jakiejś kopalni, z którego węgiel został już całkowicie wyeksploatowany. Pozostałe łupki węglowe, w formie szarych brył znajdują się też pod powierzchnią ziemi.

Właśnie te łupki stanowią podstawowy surowiec do wyrobu klinkieru, który różni się tym od cegły zwykłej, że wytrzymuje trzykrotnie większe obciążenie, to jest 200 kg. na 1 cm. kwadratowy.

Klinkier jest twardszy od szkła i dlatego jego odłamki służą robotnikom jako „czerwone diamenty” do krawania szyby.

wirujących bębnow, gdzie ztraca poziom procent wilgoci.

Sposób suszenia surowca trzymany jest w ścisłej tajemnicy. Od tego zależy, jakoś klinkieru.

— Wodą nie posługujemy się wcale. produkcja idzie na sucho - informuje nas w dalszym ciągu inż. Świąciecki.

— Wodą nie posługujemy się wcale. produkcja idzie na sucho - informuje nas w dalszym ciągu inż. Świąciecki. Wzrosty secao

Zbliżamy się ku młynom, umieszczonym w pobliżu trzech pras, obok których wre nieustanna praca. Co chwilę na taśmie stalowej pojawia się 6 sztuk surowki o szarym połysku, które od bierają kobiety i ładują do wozków.

Pęczatkowe ciśnienie pras wynosi 50 atmosfer, a końcowe 350.

Ciśnienie pras reguluje odpowiednie urządzenie, które działa z podobną precyzją jak serce człowieka.

Każda prasa dziennie, pracując na dwie zmiany, zdolna jest wyprodukować około 20 tys. sztuk klinkieru.

Ostatnim etapem naszej wędrówki po fabryce jest zwiedzenie pieca, w którym wypala się klinkier. Jest on olbrzymi, przelaziony przez środek kanałem na gazy spalinowe. Po obu stronach znajduje się 26 komór o pojemności 16 tysięcy sztuk klinkieru każda.

Proces wypalania trwa przez 20 dni.

Ciekawie urządzone są automaty do zasypywania miałem węglowym

komór, które znajdują się nad piecami. Automaty działają bardzo sprawnie i są obsługiwane tylko przez jedno go człowieka

Klinkier po wypaleniu jest sortowany eksportowany nie tylko w Zagłębiu ale i całej Polsce.

Roczna produkcja klinkieru w Gródkowie wynosi 7 milionów sztuk,

z czego można wybudować nawierzchnię drogi o szerokości 5 metrów na przestrzeni 24 kilometrów.

Dotychczas klinkiernia w Gródkowie wyprodukowała materiał, z którego wybudowano pół miliona metrów kwadratowych nawierzchni dróg.

Fabryka zatrudniająca stale 170 ludzi pod fachowym kierownictwem dyr. Laubitza, doskonale się rozwija dzięki temu, że dobrze wyrabiany klinkier zdobywa sobie coraz większe prawo w budowie dróg.

P - K.

Jak powstaje klinkier ?

— To są tak zwane Gliniaki — informuje nas inż. Świąciecki, wskazując na duży dół, na dnie którego pracuje kilkunastu robotników. Naładowane łupkiem wozy lina automatycznie wyciąga po stromej pochylni do magazynu surowca, gdzie oddzielnie gromadzi się łupek, a oddzielnie glinę.

Gliny nie chcemy niszczyć i dlatego używamy ją jako domieszki przy produkcji klinkieru. Łupek leży w magazynie około dwóch tygodni, po czym zmiekkzony, odpowiednio, zmieszany, wraz rozdrobniony przechodzi elewatorami do „gryzaków”, gdzie odbywa się w dalszym ciągu rozdrabnianie całej mieszaniny.

Przechodzimy wąskimi schodami do sąsiedniego hallu gdzie znajdują się gryzaki oraz suszarnia. Powietrze przepelnione jest kurzem, a właściwie cząsteczkami gliny. Ruch maszyn za głusza ciszę.

Matuszka idzie pod topór katowski

BUDAPESZT, 21.9. Głośny swego czasu zamachowiec kolejowy pod Bia Torbą skazany został przez sąd węgierski na karę śmierci, ostatnio zaś odsiadywał więzienie w Austrii za zamach dokonywane w tym kraju, wydany będzie władzom węgierskim.

Stracenie Matuszki nastąpi w najbliższych dniach. Matuszka zostanie ścięty toporem.

— 0000 —

W szponach narkotyku

WARSZAWA, 21.9. Od pewnego czasu zauważono w Warszawie zwiększenie handlu nielegalnego morfiną. W toku przeprowadzonego dochodzenia ujawniono centralę dostarczania tego straszego w skutkach narkotyku.

Ofiarą zawodowych dostawców morfiny padło wiele osób.

Jeden z przesłuchanych morfinistów przyznał się, że w ciągu kilku lat wydał na truciznę ponad 50.000 zł. Inni znów dopuszczali się przestępstw okradając rodzinę, sprzedawali domy aby dostać fundusze na zakup trucizny.

— Gryzaki drobia łupek do wielkości kurzych jajek, poczem odchodzi on do suszarni, to jest dwóch dużych

Harakiri w gorączce Niezwykłe samobójstwo chorego

CZĘSTOCHOWA 21.9. Dom pod nr. 39 na Rynku Narutowicza w Częstochowie stał się widowiskiem wstrząsającego dramatu. W domu tym mieszka 41-letni pracownik kolejowy Roman Szczęsny wraz z rodziną.

Gdy córka Szczęsnego wracała z miasta do domu,

na progu mieszkania natknęła się na swego ojca leżącego w kałuży krwi.

Szczęsny miał przeciętą szyję i gardło oraz rozcięty brzuch.

Zaalarmowani przez córkę lokatorzy domu zawezwali auto i odwieźli ciężko rannego do szpitala.

Szczęsny, któremu materialnie wie

dzie się dobrze, zapadł na gryzę, połączoną z silną gorączką. Noc przed wypadkiem majaczył, że ktoś czyta na niego za oknem.

Wobec tego, że nad ranem nastąpiła poprawa, chorego spokojnie leżał na łóżku, żona wraz z córką udały się do miasta.

Widoczne później Szczęsny znów ogarnięty został gorączką, zszedł z łóżka i w stanie nieprzytomnym na progu mieszkania dokonać musiał straszliwego zamachu samobójczego.

Wypadek ten wywoła w całej dzielnicy która znała Szczęsnego jako na der spokojnego i zrównoważonego człowieka wstrząsające wrażenie.

Psim i kocim miesem żywią się na Morawach czeskich

MORAWSKA OSTRAWA 20. 9. PAT. Rada miasta Erna przesłała prezydium rady ministrów w Pradze memoriał, w którym podkreśla olbrzymią nędzę, w jakiej znalazła się ludność Moraw z powodu wzrastającej drożyzny. W memoriale tym rada miejska

komunikuje, że konsumpcja mięsa końskiego w Brnie wzrosła o 15 proc., a obecnie wobec braku koniny pojawiło się na brneńskim rynku mięso z psów i kotów, sprzedawane po cenie 4 — 6 koron za kilogram.

Kto wygrał na loterii?

Wczoraj w 11-tym dniu ciągnień 4-tej klasy 36-tej Polskiej Państwowej Loterii Klasowej, wygrane padły na numery następujące:

Po 10.000 zł. na n-ry: 11313 178468
Po 5.000 zł. na n-ry: 117916 127403 136314.

Po 2.000 zł. na n-ry: 1886 4508 14294 31378 74108 87819 88622 105538

132756 146514 159510 164223 172314 187208.

Po 1.000 zł. na n-ry: 11976 14397 27352 30934 32002 32149 34518 37071 37289 39550 5059 61047 66926 87079 92446 92569 94762 101621 103152 111499 128468 130492 133561 136808 137671 140788 144042 148734 150978 154025 179117 180541 182080 185743.

Zawsze i wszędzie pamiętaj że szczęście sprzyja kolekturze

K A F T A L A

Radiofonizacja szkół

Z inicjatywy Rozgłośni Poznańskiej utworzono przy Kuratorium poznańsko-pomorskiego okręgu szkolnego specjalną komisję radiową. Komisja ta odbyła swoje inauguracyjne posiedzenie z początkiem bm. pod przewodnictwem p. wizytora Godeckiego.

Komisja uznała za swoje główne zadanie zorganizowanie współpracy władz szkolnych z kierownictwem audycji dla szkół. Chodzi tu zwłaszcza o dwie sprawy: o udział szkolnictwa poznańsko-pomorskiego w projektowaniu audycji ogólnopolskich oraz o uruchomienie w granicach programu ramowego odcinka poznańskich lokalnych audycji szkolnych. Komiteta zaznajomiła się z centralnym programem audycji szkolnych na wrzesień i październik, i w związku z tym postanowiła przystąpić do zorganizowania kilku czwartkowych poranków muzycznych z udziałem chorów i orkiestr szkolnych. Dokładny program tych audycji opracowuje inspektor szkolny.

Poza tym poruszona została sprawa uruchomienia odcinka szkolnego w programie odczytowym Rozgłośni Poznańskiej. Audycje z tego cyklu miałyby na celu stać się informowaniem rodziców o wszelkich przejawach życia szkolnego. Jeżeli sprawa ta doszłaby do skutku program zostanie opublikowany w dzienniku urzędowym Kuratorium, a nauczyciele otrzymają polecenie zorganizowania zebrań rodzicielskich dla wysłuchania przy głośnikach i przypuszczalnie późniejszego przedyskutowania poruszonych zagadnień.

Zaznaczyć także wypada, iż inspektor szkolny na miasto Poznań dr. Sperczyński oświadczył na wspomnianej konferencji, iż na bieżący rok szkolny postawił nauczycielstwu szkół poznańskich, jako jeden z głównych celów pracy radiofonizacji szkół. To oświadczenie czynników miało dać jak i w ogóle utworzenie komisji radiowej przy Kuratorium szkolnym świadczy wyraźnie o tym, że idea radiofonizacji szkół znajduje coraz więcej zrozumienia w społeczeństwie.

Czy jesteś członkiem L. O. P. P.

„BEZPŁATNY PRAKTYKANT”

W ostatnich tygodniach cała prasę polską obiegła wiadomość o nadużyciach, popełnionych w jednym z sądów na Śląsku przez kilku t. zw. bezpłatnych praktykantów. Kryminalny posmak sprawy przesłonił oparem sensacji jej społeczne tło, które teraz dopiero zwolna zaczyna się ujawniać.

I cóż się okazuje? W ciągu ostatnich lat czterech w 15 sądach na Śląsku było ogółem 276 bezpłatnych praktykantów biurowych (nie aplikantów), używanych w sekretariatach do czynności administracyjnych.

Z pośród nich — jak donosi „Wiek Nowy” — tylko 13(!) otrzymało płatne posady, a resztę z miesiąca na miesiąc i z roku na rok ludzono nadzieję przyznania płacy.

10 z pośród tych „pracujących bezrobotnych” popełniło nadużycia. Pozostali zorganizowali strajk!

Wtedy dopiero opinia zainteresowana się losem tej rzeszy upodległa. Jakże wymowny jest list, który jeden z zawiedzionych praktykantów wystosował do premiera Składkowskiego:

„Przekonałem się, że praca moja jest bezowocna, że jestem wyzyskiwany, przekonanie takie wywołało u mnie okropny, jednak zrozumiały nastrój, wprost zabójczy dla kształcenia charakteru dla przekonania o społeczeństwie i sprawiedliwości społecznej”.

Czyż trzeba dodawać cokolwiek do tych słów, nabrzmiałych goryczą i krzywdą?

Tak, krzywdą — bo wprawdzie państwo ani żadna z instytucji nie są obowiązane dawać posady, wszystkim, którzy się o nie ubiegają, ale nie wolno nikomu ludzi młodzieży nadzieją zarobku, gdy się z góry wie że to nadzieja płonna. Stosunki w sądownictwie śląskim były może szczególnie jaskrawe, ale nie ludzi my się!

„Bezpłatny praktykant” jest poatacją, która zna wszystkie nie-

mal dziedziny naszego życia.

Spotyka się go w szkolnictwie powszechnym i średnim, w klinikach medycznych, przy katedrach uniwersyteckich. Jest cichy, zastraszone, przepracowany i — coraz bardziej zrezygowany. Aż wreszcie nadejdzie dzień, w którym traci resztki nadziei. — Wtedy wykoledzają się lub, jak ów głośny już inżynier leśnik, zatają swe wykształcenie i przyjmują posadę gajowego, woźnego lub robotnika.

Nie można, jak już wspomnieli-

śmy, wymagać od państwa, by wszystkim potrzebującym zapewniło posady. Funkcjonariuszów państwowych mamy raczej za dużo. Nie wolno jednak zwolnić młodzieży!

Trzeba tym „bezpłatnym praktykantom” od razu otwierać oczy na beznadziejność szukania egzystencji w służbie państwowej.

Przez szkołę i wychowanie trzeba zawczasu pouczać młodzież, by szukała pracy w życiu prywatnogospodarczym, by — nawet mimo

matury — nie gardzła rzemiosłem, nie wstydziła się drobnego choćby handlu. Jednostka rzutka, z pewną inicjatywą, nawet w dzisiejszych kryzysowych czasach potrafi stworzyć sobie egzystencję. Wydać się to może przesadą, ale rozkwit etatyizmu w Polsce walcie przyczynia się do wyrabiania w młodym pokoleniu „posadkowego” światopoglądu, do zaniku inicjatywy i odwagi ryzyka.

Pisarze niemieccy muszą mieć „czysię ródówód”

BERLIN, 20.9. Pisarze niemieccy, zarejestrowani w Izbie Pisarskiej Rzeszy, otrzymali wezwanie do złożenia dowodów pochodzenia aryjskiego (dc dziadka i babki włącznie), o ile dotąd tego nie uczynili.

—0000—

Doniosłe orzeczenie w sprawach wekslowych

Izba cywilna Sądu Najwyższego rozstrzygnęła niezwykle doniosłą kwestię dla stron ubiegających się o wydanie t. zw. nakazów zapłaty na podstawie weksli nie protestowanych. Sąd Najwyższy orzekł, że powód żądający na podstawie weksla nie protestowanego wydania przeciw wystawcy nakazu zapłaty, opiewającego netyko na sumę wekslową, ale także na procent ustawowy od dnia płatności i dodatkowe należności, nie ma obowiązku dołączania do pozwu dokumentu stwierdzającego przedstawienie wekslu do zapłaty. W dotychczasowej praktyce sądowej żądano od występujących na podstawie weksła nie protestowanych składania takich dowodów.

—xx—

Tetno chwili

O KOLONIE DLA POLSKI.

Można mieć różne sady o polityce min. Becka, ale bezstronnie trzeba przyznać, że jest to polityka i ruchliwa i wykazująca dosyć dużo inicjatywy. Wzajemne wizyty generalów Gamelina i Rydza Smigłego, a później ministra Bastida w Warszawie, a także obecne rozmowy genewskie z min. Delborem pozwalają przypuszczać, że stosunki polsko-francuskie z powrotem się zacieśniają, a polsko-czeskie znacznie poprawia. Znika więc jeden z najważniejszych powodów do krytyki. Zostaje wprawdzie drażliwa sprawa stosunków z Niemcami, ale trudno nie dostrzec, że one po tych poprawkach francuskich już właśnie będą cokolwiek inaczej wyglądały i mniej nas niepokoiły.

Teraz w Genewie min. Beck z okazji zmian personalnych w komisji manufaktuwej, poruszył ważną sprawę jej uprawnień i złożył deklarację, wypowiadającą się za rozszerzeniem tej komisji i na inne państwa zainteresowane.

Inne „Państwa zainteresowane” to przede wszystkim Polska, której problemem demograficznym, a zwłaszcza kwestią emigracji żydowskiej, same wewnętrznie siódkami uregulować się nie dadzą. Kolonie Polsece są niewątpliwie potrzebne i warto o nie zabiegać, już chociażby po to, by tąd wysiedlić ów przynajmniej nas garb żydowski. Czy o to właśnie chodzi min. Beckowi — można wprawdzie mocno przypuszczać, ale jakby nie było, akcja, która w Genewie teraz podjął, zyska sobie naprawdę poparcie całej polskiej opinii, bo dotyczy naszych żyjących spraw i interesów.

(A. B. C.)

NIE MA NAJMNIEJSZEGO KONTAKTU.

Prezjz parlamentu w społeczeństwie zależy przede wszystkim od tego, czy i w jakiej mierze parlament wyzyskuje kontakt ze społeczeństwem przy swoich wystąpieniach wobec poczynań rządu. Stwierdzić trzeba, że między społeczeństwem a parlamentem nie ma żadnej łączności. Posłowie po zamknięciu sesji wrócili do swojej pracy zawodowej i nie rozkazują się nawet nielicznym swoim wborcom. Skąd wobec tego mają czerpać natchnienie do samodzielnego wystąpienia w nowej sesji parlamentu?

CO NAM DAŁY ograniczenia dewizowe

Jakie doświadczenia poczyniliśmy po wprowadzeniu ograniczeń dewizowych?

Na ten temat wygłosił na ostatniej konferencji gospodarceży w ministerstwie skarbu interesujące wywody wicedyrektor departamentu obrotu pieniężnego, p. A. Minkowski.

Na wiosnę b. r. wprowadził rząd ograniczenia dewizowe celem opanowania odpływu wkładów w instytucjach kredytowych. Już w czerwcu widoczne są następstwa: zarówno publiczne, jak prywatne instytucje kredytowe wykazują przyływ wkładów, wynoszący ponad 23 mil. zł.

Poprawa sytuacji w lipcu wyraża się w dalszym zwiększeniu wkładów w PKO o prawie 6 mil., a w bankach prywatnych o przeszło 10 milionów.

Zaznaczył się również wzrost rezerw Banku Polskiego np. w sierpniu o 7 mil. zł.

Niepokojące objawy „teauryzacyjnej” i ucieczki od złotego, które w marcu kwietniu osiągnęły punkt szczytu, zostały opanowane.

Przejęty dewizowe, które początkowo były tylko tanią przeciwdestrukcyjnej fali, stały się czynnikiem dodatnim i tworzą w naszej polityce finansowej i gospodarceży.

Jeden dzień bez mięsa na pomoc dla bezrobotnych

Zbliża się jesień i zima, a z nimi siłą rzeczy zwiększenie bezrobocia.

Fundusz Pracy ma przed sobą ciężkie zadanie znalezienia środków, umożliwiających pomoc bezrobotnym w najszerszym zakresie.

Jednym z projektów jest wprowadzenie raz w miesiącu dnia bezmięsnego, w którym zarówno w domach prywatnych, jak i zakładach gastronomicznych spożywanooby obiady jednodaniowe, a powstałe stąd oszczędności przeznaczano na pomoc dla bezrobotnych.

Dni bezmięsne w Niemczech dały

bardzo dobre rezultaty.

Do zbiórki pieniędzy od lokatorów upoważnieni byłiby administratorzy i akademicy.

Fundusz Pracy naszkicował już cenniki jednodaniowych obiadów:

W restauracjach luksusowych 3 zł. z tego 2 zł. na pomoc zimową, w zakładach I kat. — 1 zł. 50 gr. (no bezrobotnych 75 gr.), II kat. — 1 zł. 10 gr. (60 gr.), wreszcie w zakładach III kat., jadłodajniach, mleczarniach i prywatnych jadłodajniach — 1 zł., z czego na pomoc zimową 50 gr.

Berlińskie pogłoski o chorobie Stalina Sowiety w przededniu wielkich zmian personalnych?

BERLIN 21.9. Niedzielną „Berliner Tageblatt” podaje sensacyjną wiadomość, której źródła trzeba szukać w Berlinie.

Dziennik pisze, że otrzymał potwierdzenie wiadomości o ciężkim zachorowaniu Stalina na infarkt, t. j. zwięźenie aorty.

W Kremle podobno rozpoczęła się już walka o zajęcie stanowiska po Stalinie. Największe szanse ma Woroszyłow. „Berliner Tageblatt” przewiduje wielkie zmiany w całym systemie rządzenia w Sowietach.

W związku z tą wiadomością spodziewa się po Woroszyłowie zapoczątkowania energicznej akcji obsadzania głównych stanowisk politycznych w Sowietach przez rasowo rdzennych Rosjan.

Woroszyłow jak się tu spodziewa ją przystąpi do likwidacji Żydów i

Gruzinów, którzy dotychczas zajmowali czołowe stanowiska.

Sprawdzenie się tej wiadomości o Woroszyłowie byłoby bardzo na rękę Berlinowi, gdyż osobę jego można

by doskonale zdyskontować. Berlin na reszcie uzyskałby materiał o wartości pierwszorzędnej i mógłby rozpocząć wielką propagandę pod hasłem „Woroszyłow to wojna w Europie”.

„Jak go uśmiercić”

Kontroler magistracki ofiarą złośliwego żartu

CZĘSTOCHOWA, 21. 9.

Niesamowite chwile, pełne grozy i lęku przeżył kontroler magistratu częstochowskiego, Bolesław Kurkowski, który udał się do zamieszkałych przy ulicy Glogera, Białkowskich, celem przeprowadzenia wywiadu służbowego.

Zaledwie Kurkowski przekroczył próg mieszkania, gdy Stanisław Białkowski i jego syn Kazimierz brutalnie weciągnęli go w głąb, zamykając za nim drzwi na klucz. Następnie oby-

dwaj poczęli się naradzać, jak uśmiercić nieszczęsnego kontrolera.

Podczas gdy syn był za tym, by go zaszlachtować, ojciec uważał, że należałoby go zabić przy pomocy rozpalonego do białości piecyka. Kurkowski przeżywał w czasie tych narad istne męki piekielne, nie przypuszczał, że Białkowscy stroili makabryczne żarty.

Trzęsąc się ze strachu, nawpół żywy, został on wreszcie wypuszczony.

Inna rzecz, że pan kontroler był „tęchszem” podszyty.

